

מכל הסודות שחשף, זהו הסוד הגדול ביותר

פולארד (ד) יזציה

ומכאן שלא יכלה להיות גם נאמנות גמורה ושווה של יהודי ארצות-הברית לשתי המדינות בעת ובעונה אחת. כמוקדם או כמאוחר מוכרח היה להתגלות פער. ג'וזתן פולארד עשה זאת.

פרשה לי להכניס כאן אינטרמצו אישי. לפני 41 שנים ייסדתי קבוצה רעיונית שקראו לה "ארץ-ישראל הצעירה", שהוציאה לאור כתבי-עת בשם במאבק. ביישוב קראו לה "קבו" צת במאבק".

קבוצה זו טענה, בין השאר, כי אנחנו מקימים כאן בארץ אומה עברית חד-שה.

לא אמרנו, כמו הכנענים, שאומה זאת תהיה לא-יהודית ואנטי-יהודית. להיפך, לפי תפיסתנו, האומה העברית החדשה בארץ היא חלק מן העם היהודי, וקשורה בשאר הקיבוצים היהודיים בקשרים עזים של סולידריות וזיקה הדדית. אמרנו כי האומה העברית החדשה היא בת הארץ, חלק מן המרחב השמי (מושג שהמצאנו אז) והעולם השלישי כולו, וממילא לא חלק מגוש עולמי אמריקאי או סובייטי. לכן לא תוכל להיות חפיפה גמורה בין האינטרסים שלנו ובין האינטרסים של היהודים, השייכים לאומות אחרות. על דרך המשל הבאנו את היחסים בין בריטניה ואוסטרליה. אוסטרליה היא אומה אנגלו-סאכסית. היא חברה בחברת-העמים הבריטי. בשתי מילחמות-עולם חשה לעזרת בריטניה אף בלי אינטרס משלה.

אולם אוסטרליה היא אומה נפרדת, בחלק אחר של העולם, והיא שונה מבריטניה. כך גם אנחנו מול קיבוצים יהודיים אחרים.

היו שאמרו כי זוהי גישה אנטי-רעיונית. היו שאמרו כי להיפך, זוהי גישה רעיונית אמיתית, ברוחו של בנימין זאב הרצל. (הרצל אף הרחיק לכת וסבר שעם הקמתה של מדינת-היהודים יתבוללו שאר היהודים בארצות-המגוריהם, וייעל-מו מן העולם.)

תפיסה זו הינחתה אותי מאז. הבעתי אותה פעמים רבות מעל עמודי שבועון זה. היא הונחה ביסוד המינשר העברי של תנועת "הפעולה השמית", ולאחר מכן בוטאה במצע תנועת העולם הזה — כוח חדש.

באמצע שנות ה-50, כאשר שמע עליה רויד בריגוריון, הוא אמר: "אתם צורקים, אבל מוקדם לדבר על כך ברורנו".

יתכן שצדק. עברו שנות-יד, ועכשיו נראה כי גישה זו מבשילה, בכורה המציאות.

(כמו אותה כריחה על הפלמ"חניק, הנפגש בימים אלה עם חברו והאומר לו: "אתה זוכר את הסודה ששמו אז בתה שלנו. כדי שלא נחשוב על מי? זה מתחיל להשפיע!")

ברוח ועדת-טאוור על פרשת איראן-קונטרס, מצוטט שר-החוזק האמריקאי ג'ורג' שולץ כמי שהזהיר כבר בראשית הפרשה כי האינטרסים הישראליים באיראן אינם והים לאינטרסים האמריקאיים.

זה נכון בפרשת איראן. זה בולט בפרשת פולארד. זה נכון בכל מקום.

ממילא לא יתכן כי יהודי ארצות-הברית, הנאמנים למולדתם, יודחו באופן מוחלט עם האינטרסים של ישראל. הפיקציה התמימה הזאת גרמה לפרשת פולארד.

כאשר נקרע השקף המוסכם הזה, מתגלה מציאות אחרת: יש קיבוץ יהודי במדינת-ישראל, המהווה את האומה העברית או הישראלית-יהודית. יש קיבוץ יהודי גדול בארצות-הברית.

יש זיקה חזקה מאוד בין שני סלגים חשובים אלה של העם היהודי. אך חוצץ ביניהם קו ברור. כל אחד משני הקיבוצים האלה יתפתח באופן עצמאי, בנפרד, ועל כן יגדל הפער ביניהם בהכרח במשך הזמן.

אין זה רק פער בין האינטרסים הפוליטיים והנאמנות למדינות שונות. ההבדל הולך וגדל (המשך בעמוד 14)

כתוצאה מכך, אכן קשה לדעת, מי שולט במי. ישראל היא מושבה אמריקאית, אבל אמריקה היא גם מושבה ישראלית.

הכלב האמריקאי מבשכש בזנב הישראלי, אבל הזנב הישראלי מבשכש גם בכלב האמריקאי.

כך ניתן היה להאמין בפיקציה, כאילו יש זהות מוחלטת בין האינטרסים של שני הצדדים.

זוהי פיקציה, מפני שכלל לא תיתכן, אף לא בתיאוריה, זהות כזאת בין האינטרסים של שתי מדינות שונות.

האינטרסים הפוליטיים, הכלכליים והביטחוניים של כל מדינה נקבעים על-ידי גורמים רבים, וביניהם המיקום הגיאוגרפי, הגודל, העוצמה העצמית, והותם של אויבים קיימים ופוטנציאליים.

בעשרות מקומות-תורפה מסביב לכדור-הארץ. לא היה מעשה מלוכלך, ולא היה מלאכה שחורה, שישראל לא היתה מוכנה לעשותם בש"קט ובהסתר למען הידידה האמריקאית הגדולה. היא היתה נוחה לפוליטיקאים האמריקאיים, שיכלו להיעזר בהשפעה האדירה שיש ליהודים בכלייה-קשורת ובעולם-הכספים של ארצות-הברית, לקידום הקריירה האישית שלהם.

היא היתה גם נוחה ליהודים האמריקאיים. גם זו היתה פיקציה נוחה לכולם. ובכל זאת — פיקציה.

אומנם הסימביוזים הישראלי-אמריקאי יצר מצב שאין לו, כנראה, אח ורע בי-היסטוריה של העמים. זוהי ברית, שבה כל צד מעורב עמוק עמוק בתוך חייהם של רעהו.

מעני יכול לצאת מתוק, אין רע בלי טוב. אני מתכוון לפרשת ג'וזתן פולארד.

זוהי פרשה מדהימה. היא רצופה כמעשים מכוערים של הונאה ובגידה. הטימטום גובר בה על הפשע, וגם להיפך. אך נדמה שתהיה לה לפחות תוצאה חיובית אחת.

שני קיבוצים יהודיים גדולים — אחד במדינת-ישראל ואחד בארצות-הברית — נאלצים סוף-סוף להישיר מבט איש אל רעהו, ולראות זה את זה כפי שהם באמת.

זה היה ררוש מזמן, לטובת שניהם. עכשיו הגיעה עת.

במשך 39 שנים ויותר היתה קיימת הסכמה אילמת בין היהודים בארץ ובאמריקה שלא להגיד זה לזה את האמת על היחסים ביניהם. הבעיה כולה טואטאה אל מתחת לשטיח של מליצות מתחסרות.

בהסכמה הדדית נוצרה הפיקציה, ש-אין כל הבדל בין שני הקיבוצים האלה. כולנו יהודים. כולנו ציונים. כולנו אור-הבים את ישראל. כולנו משרתים אור-תה.

אין הבדל בין יהודי כתיאובי ויהודי בלוס-אנג'לס. אין הבדל בין משלם-מיסים יהודי בני-תניה ובין תורם יהודי בני-יורק. אין הבדל בין סרן יהודי צבא ארצות-הברית ובין סרן יהודי בצה"ל.

זה היה נוח ל ש נ י הצדדים.

לישראל זה היה נוח, כי בשם הזהות הזאת נדרשו יהודי ארצות-הברית לתרום לישראל, ול-הפעיל למענה את השפעתם המאסיבית על המערכת הפוליטית והתיקשורתית במולדתם.

ליהודים האמריקאיים זה היה נוח, מפני שזה נתן להם הרגשה נעימה של שייכות, של חיים כשני עולמות. הם יכלו להמשיך ולחיות ליד סיר-הבשר האמריקאי ולהינות מכל הטובות של מדינה גדולה ועשירה, ובו זמנית לחיות ברוחם במדינה הקטנה והגיבורה שעל קצה המידבר, להתגאות בניצחונותיה ולהתקשט בהישגיה.

על אחת כמה וכמה זה היה נוח ליהודים מישראל, שעברו מגדות הירקון לגדות ההארסון, מבלי לאבד כמאומה את מעמדם כיהודים טובים וכציונים טובים.

היתה זאת פיקציה נוחה לכולם. אבל זאת היתה פיקציה.

פיקציה זאת היתה אפשרית רק תודות לפיקציה אחרת.

זו אומרת: יש זהות מוחלטת בין ה-אינטרסים של ארצות-הברית ושל ישראל. אין ביניהן רק קשר הדוק, ולא רק חפיפה רבה, אלא זהות מוטאלית.

זהות גמורה של אידיאלים וערכים, וגם זהות גמורה של אינטרסים פוליטיים, אסטרטגיים וכלכליים.

זהות כה רבה, עד כי כל מה שטוב לארצות-הברית טוב אוטומטית גם לישראל, ולהיפך.

גם פיקציה זו היתה נוחה לכל הצדדים.

היא היתה נוחה לישראל, כי בשמה ניתן היה לדרוש ולהשיג מן האמריקאים עוד ועוד כסף, עוד ועוד נשק, שלא לדבר על המיטריה הגרעינית והתמיכה האמריקאית הבלתי-מסוייגת לכל מעשה ישראלי, יהיר וחצוף ככל שיהיה. היא היתה נוחה לארצות-הברית, מפני שבשמה ניתן היה לדרוש ולהשיג מישראל שרותים

אליים, ועוד ועוד. פשוט לא תיתכן חפיפה גמורה בין מדינות שונות.

גם בין בעלי-ברית קרובים אין חפיפה גמורה של אינטרסים. גם לא בין ארון ועבר, בין מאבק ופליגש. לכל אדם ולכל קיבוץ אנושי יש ישות משלו, תודעה משלו, צרכים משלו, שאיפות משלו.

כך גם בין ישראל וארצות-הברית. יש ברית הדוקה, אך לא היתה — ולא יכולה להיות — זהות גמורה בין האינטרסים.

לשדולה הישראלית יש השפעה עצומה, כמעט מכרעת, על החיים הפוליטיים האמריקאיים. ולעוצמה האמריקאית יש השפעה עצומה, ובהחלט מכרעת, על החיים הפוליטיים הישראליים.

פוליטיקאי אמריקאי שהרגיז את ישראל עשה מעשה של התאבדות פוליטית. לא היתה לו תקומה. פוליטיקאי ישראלי שהרגיז את ארצות-הברית איבד גם הוא את עצמו לדעת. לא היה לו עתיד. השמאל הישראלי מתחנף לאמריקאים כמו הימין הישראלי, ואולי אף יותר.